

Liitto Siinaila

”Te olette itse nähneet, mitä minä tein egyptiläisille ja kuinka olen kotkan siivin kantanut teitä ja tuonut teidät tänne luokseni.” (2. Moos. 19:4.)

Avaintekstit:

5. Moos. 1:29-31;
Hoos. 11:1;
Ilm. 5:9;
5. Moos. 29:9-12;
2. Moos. 19:5, 6;
Room. 6:1, 2;
Ilm. 14:12;
Room. 10:3.

Eräs pieni seitsenlapsisen perheen poika joutui onnettomuuteen ja hänet vietiin sairaalaan. Kotona oli useimmiten ollut kaikesta pulaa. Poika ei ollut kotona koskaan saanut täyttä lasillista maitoa. Jos lasi oli täynnä, se piti jakaa jonkun sisaruksen kanssa. Sen, joka joi lasista ensimmäisenä, piti olla tarkka, ettei juo liikaa. Kun pienen pojan olo oli tehty mukavaksi sairaalassa, sairaanhoitaja toi tälle ison lasillisen maitoa. Poika katsoi lasia kaipaavan näköisenä hetken aikaa ja köyhän kodin muistot mielessään kysyi sitten: 'Kuinka syvälle voin juoda?' Sairaanhoitaja vastasi silmät loistaen, mutta pala kurkussa: 'Juo se kaikki, lapseni, juo pohjia myöten.'" - H. M. S. Richards, "Free Grace", *Voice of Prophecy News*, kesäkuu 1950, s. 4.

Kyseisen pojan tavoin muinaisen Israelin etuoikeus oli, kuten meidänkin etuoikeutemme on, juoda syvältä pelastuksen lähteistä. Israelin vapautus vuosatoja kestäneestä orjuudesta ja sorrosta oli upea näytös Jumalan armosta. Samoin Jumalan armo on mukana siinä, kun me vapaudumme synnistä.

Viikon aihe yhdellä silmäyksellä: Millaisia kielikuvia Herra käyttää kuvaillessaan suhdettaan Israeliin? Millä tavoin kertomukset Egyptin orjuudesta vapautumisesta ja Siinain kokemuksista muistuttavat henkilökohtaisen pelastumisemme vaiheita? Mikä oli lain rooli Siinain liitossa?

KOTKAN SIIVIN

Kansana Israel oli joutunut viettämään useita pitkiä ja vaikeita vuosisatoja egyptiläisen pakanuuden keskellä. Tämä oli varmasti kokemus, joka oli himmentänyt heidän tietoaan Jumalasta, hänen tahdostaan ja hyvydestään.

Miten Herra voisi voittaa heidät takaisin itselleen?

Aivan ensimmäiseksi hän osoittaisi, miten aitoa hänen Israelia kohtaan tuntemansa rakkaus oli, ja tämän hän teki voimallisten tekojensa kautta heidän vapauttamisensa yhteydessä. Hän alkaisi kosiskella kansalta myöntyvää, rakastavaa vastausta hänen liittoehdotukseensa. Siinailla Jumala muistutti ensimmäisen kerran kansaa armollisista teoistaan heidän hyväkseen.

Mitkä kaksi kielikuvaa luonnehtivat tapaa, jolla Herra toi Israelin Egyptistä Siinainvuorelle?

2. Moos. 19:4; 5. Moos. 32:10-12 _____

5. Moos. 1:29-31; Hoos. 11:1 _____

Mitä nämä kielikuvat opettivat Israelille (ja meille) Jumalan asenteesta kansaansa kohtaan?

Kielikuvat osoittavat, että Jumala on hyvin tietoinen avuttomuudestamme. Lue Ps. 103:13, 14. Molemmissa kielikuvissa - kielikuvassa kotkasta ja vanhemmasta, joka kantaa lastaan - huomaamme Jumalan huolen meidän hyvinvoinnistamme. Hellästi, kannustavasti, suojelevasti ja rohkaisevasti hän toivoo voivansa ohjata meidät täyteen kypsyyteen.

”Kotka tunnettiin sen poikkeuksellisesta omistautumisesta poikasilleen. Se myös eli vuorenhuipuilla. Opettaessaan poikasiaan lentämään se kantoi niitä selässään valtaviin korkeuksiin, joilta on näkymät Siinain tasangoille. Syvyyksien yllä se sitten pudotti poikasensa selästään. Jos pienokainen oli vielä liian nuori ja liian ymmällä lentääkseen, isäkotka syöksyi sen alle, otti sen uudestaan selkäänsä, ja kohosi jälleen sen kanssa ylhäällä kallionjyrkänteellä sijaitsevalle kotkanpesälle. Juuri tällä tavoin Jumala sanoo kantaneensa kansaansa ja tuoneensa sen pois Egyptistä luokseen.” - George A. F. Knight, *Theology of Narration* (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1976), s. 128.

Miten Jumalan huolenpidon tulisi vaikuttaa siihen, miten me huolehdimme toisista?

PELAS- TUKSEN KAAVA

**Lue 2. Moos. 6:6, 7. Mitä periaatteita löydämme yllä olevista jakeista liittyen Jumalan liittosuhteessa otta-
maansa rooliin ihmisiä kohtaan? (Huomaa, miten mon-
ta kertaa sana "minä" esiintyy jakeissa.)**

Israelin vapautus Egyptin orjuudesta ja Nooan ja hänen perheensä vapautus tuholta vedenpaisumuksessa ovat kaksi merkittävää pelastustapahtumaa Mooseksen kirjoituksissa. Molemmat tarjoavat oivalluksia tietoomme pelastuksesta. Kertomus Egyptin orjuudesta vapautumisesta tarjoaa kuitenkin peruskaavan.

Kun Jumala sanoo Israelille (Mooseksen kautta): "Minä vapautan teidät", hän sanoo kirjaimellisesti: "Minä toimin sukulunastajana [hepr. *go'e!*]."

"Jakeen 6 [2. Moos. 6:6] sana "vapauttaa" viittaa sukulaiseen, joka ostaa takaisin tai lunastaa toisen sukulaisensa, erityisesti jos tämä on joutunut tai on joutumassa orjuuteen velkojensa takia. Israelilla ei nähtävästi ollut ketään maanpäällistä sukulaista, joka olisi voinut lunastaa sen, mutta Jumalasta tuli nyt Israelin sukulainen, sen sukulunastaja." – Bernard L. Ramm, *His Way Out* (Glendale, CA: Regal Books Division, G/L Publications, 1974), s. 50.

Miten ymmärrät sen, että Jumala "lunastaa" tai ostaa kansansa takaisin orjuudesta? Minkä hinnan hän joutui maksamaan? Mitä vastaus kertoo arvostamme? (Ks. Mark. 10:45; 1. Tim. 2:6; Ilm. 5:9.)

2. Moos. 3:8 (VKR) Jumala sanoo, että hän on "astunut alas vapauttamaan" Israelin. "Astua alas" on yleinen heprean kielen verbi, jolla kuvataan Jumalan kanssakäymistä ihmisten kanssa. Jumala on taivaassa, ja me olemme maan päällä. Vain silloin, kun Jumala "astuu alas" maan päälle, hän voi pelastaa meidät. Sananmukaisesti vain silloin, kun Jeesus astui alas, eli, kärsi, kuoli ja nousi kuolleista puolestamme, me voimme vapautua. "Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskelämme" (Joh. 1:14) on toinen tapa ilmaista se, että Jumala "astui alas" pelastaakseen meidät.

LIITTO SIINAILLA

Toinen Mooseksen kirja keskittyy kolmeen päätapahtumaan. Kuin kolme vuotta nämä kolme tapahtumaa - orjuudesta vapautuminen, liiton perustaminen ja pyhäkön rakentaminen - kohoavat muiden vähäisempien tapahtumien yläpuolelle. Liiton perustaminen, joka on kirjattu 2. Moos. 19-24, oli kolmesta vuorenhuipusta korkein, kuin Mount Everest. Nopea yleiskatsaus lukuihin 19-24 osoittaa tapahtumien järjestyksen ja niiden väliset suhteet:

1. Israel saapuu ja leiriytyy Siinaille sen jälkeen, kun Herra on vapauttanut heidät (2. Moos. 19:1, 2).
2. Jumala ehdottaa liittoa Israelin kanssa (2. Moos. 19:3-6).
3. Israel vastaa liittokutsuun myöntävästi (2. Moos. 19:7, 8).
4. Valmisteluja liiton virallistamista varten (2. Moos. 19:9-25).
5. Kymmenen käskyn julistus (2. Moos. 20:1-17).
6. Mooses liiton välittäjänä (2. Moos. 20:18-21).
7. Liiton periaatteiden tarkempi esittely (2. Moos. 20:22-23:22).
8. Liiton vahvistaminen (2. Moos. 24:1-18).

Tällä liitolla on keskeinen rooli pelastussuunnitelmassa. Se on Raamatun mainitsemista liitoista neljäs (sitä ennen olivat liitot Aadamin, Nooan ja Abrahamin kanssa). Tässä liitossa Jumala paljastaa itsensä täydemmin kuin ennen, erityisesti pyhäkkörituaalijärjestelmän kautta. Pyhäköstä tulee väline, jonka avulla Jumala näyttää kansalle pelastussuunnitelman, joka heidän pitäisi puolestaan paljastaa maailmalle.

Vaikka Herra oli lunastanut Israelin Egyptistä, hän halusi heidän ymmärtävän, että lunastuksella oli suurempi tarkoitus kuin vapautus fyysisestä orjuudesta. Hän halusi vapauttaa heidät synnistä, tuosta perimmäisestä orjuudesta, ja tämä saattoi tapahtua vain Messiaan uhrin kautta, kuten pyhäkköpalveluksen esikuvat ja symbolit opettivat. Ei siis ihme, että israelilaisia kehoitettiin rakentamaan pyhäkkö ja perustamaan palvelusjärjestelmä vain lyhyt aika sen jälkeen, kun heidät oli vapautettu orjuudesta ja heille oli annettu laki, sillä pyhäkköpalveluksessa Jumala paljasti heille lunastussuunnitelmansa, jossa toteutuu liiton todellinen merkitys ja tarkoitus. Eihän liitto olisi mitään, jos se ei olisi pelastusta tarjoava liitto. Sitä se oli Eedenissä ja myös Siinailta.

Miksi liitto Jumalan ja Israelin kansan välillä oli välttämätön? (Ks. 5. Moos. 29:9-12; huomaa, miten tärkeässä roolissa suhteet ovat liitossa.)

JUMALA JA ISRAEL

”Jos te nyt kuuntelette minua ja pidätte minun liittoni, niin te tulette olemaan kansojen joukossa minun oma kansani. Koko maailma on minun, mutta teistä tulee minun pappisvaltakuntani ja pyhä kansani. Tämä sinun tulee sanoa israelilaisille.” (2. Moos. 19:5, 6.)

Näissä jakeissa Herra ehdottaa liittoaan Israelin kansalle. Vaikka tietyssä mielessä Herra on jo kutsunut heidät, kutsusta ei automaattisesti suotaisi heille ilman heidän omaa valintaansa. Heidän piti olla yhteistyössä. Jopa Egyptistä vapautuminen vaati heiltä yhteistyötä Herran kanssa. Jos he eivät olisi tehneet kuten Herra käski (esim. sivelleet oven pih-tipieliä verellä), heitä ei olisi vapautettu. Asia oli niin yksinkertainen.

Tässäkään tapauksessa Herra ei sano heille: ”Pidittepä siitä tai ette, teistä tulee minun oma kansani ja pappisvaltakuntani.” Näin se ei toimi, eikä tekstissä näin sanotakaan.

Lue 2. Moos. 19:5, 6. Miten ymmärrät nämä Herran sanat uskosta pelastumisen näkökulmasta? Mitätöikö käsky totella Herraa ajatuksen armosta pelastumisesta? Miten seuraavat raamatunpaikat auttavat sinua ymmärtämään vastauksen? Room. 3:19-24; Room. 6:1, 2; Room. 7:7; Ilm. 14:12.

”Emme ansaitse pelastusta kuuliaisuudellamme, sillä pelastus on ilmainen Jumalan lahja, joka vastaanotetaan uskossa. Kuuliaisuus on uskon hedelmä.” (TKL 59.)

Ajattele, mitä Herra oli valmis tekemään Israelin kansan hyväksi: Sen lisäksi, että hän ihmeellisellä tavalla vapautti heidät Egyptin orjuudesta, hän myös halusi heidän olevan hänen omaisuuskansansa ja pappisvaltakuntansa. Herra perusti heidän välisen suhteensa itse tarjoamansa pelastuksen varaan (sekä maallisen pelastumisen Egyptin orjuudesta että iankaikkisen pelastumisen). Näin hän pyrki kohottamaan kansan sellaiselle hengelliselle, älylliselle ja moraaliselle tasolle, joka olisi tehnyt siitä muinaisen maailman ihailun ja ihmettelyn kohteen. Kaiken tarkoituksena oli käyttää heitä julistamaan evankeliumia kaikille kansoille. Heidän ei tarvinnut vastauksenaan tehdä muuta kuin totella.

Miten meidän tulisi heijastaa tätä samaa periaatetta, johon tutustuimme tämän päivän tutkisteluosuudessa?

**LUPAUKSIA,
LUPAUKSIA...
(2. MOOS. 19:8)**

Ensikatsomalta kaikki vaikuttaa olevan hyvin. Herra vapauttaa kansansa, tarjoaa heille liittolupauksia, ja kansa ottaa tarjouksen vastaan: he lupaavat tehdä *kaiken*, mitä Herra heiltä pyytää. Vaikuttaa "taivaassa tehdyttä" sopimukselta, eikö vain?

Lue seuraavat tekstit. Mitä oivalluksia saamme niistä koskien Israelin tapaa reagoida liittoon?

Room. 9:31, 32 _____

Room. 10:3 _____

Hepr. 4:1, 2 _____

Pyytääpä Jumala meitä tekemään mitä tahansa, suhteemme häneen tulee perustua uskoon. Usko tarjoaa perustan, jolle teot rakentuvat. Teot itsessään, olipa niitä kuinka paljon tahansa ja olivatpa niiden motiivit kuinka vilpittömiä tahansa, eivät voi tehdä meistä otollisia pyhän Jumalan edessä. Teot eivät yltäneet siihen Israelin aikana, eivätkä ne yllä siihen meidän aikanammekaan.

Vaikka Raamattu kerta toisensa jälkeen painottaa tekojen tärkeyttä, miksi ne eivät kuitenkaan voi tehdä meistä otollisia Jumalan silmissä? (Ks. Jes. 53:6; Jes. 64:5; Room. 3:23.)

Valitettavasti heprealaiset uskoivat, että heidän kuuliaisuutensa oli avain pelastukseen eikä pelastuksen seurausta. He pyrkivät vanhurskauteen olemalla kuuliaisia laille; he eivät pyrkineet *Jumalan vanhurskauteen*, joka saadaan uskossa. Liitto Siinailla - vaikka sisälsikin yksityiskohtaisemmat ohjeet ja lait - oli armoliitto siinä missä sitä edeltäneetkin liittot. Tämä armo, joka on vapaasti kaikkien saatavilla, muuttaa sydämen, mikä johtaa kuuliaisuuteen. Ongelma ei ollut siinä, että he yrittivät totella (liittohan vaati heitä tottelemaan), vaan siinä, millaista heidän kuuliaisuutensa oli - se ei oikeastaan ollut kuuliaisuutta lainkaan, kuten kansan myöhempi historia osoitti.

Lue Room. 10:3, erityisesti jakeen loppuosa. Mikä on Paavalin ajatus tässä? Mitä tapahtuu ihmisille, jotka pyrkivät itse saavuttamaan vanhurskauden?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 1, s. 263–296 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 259–293.

”Orjuuden henki aiheutuu siitä, että pyritään elämään lain käskyjen mukaan yrittämällä täyttää lain vaatimukset omassa voimassa. Meillä on toivoa vain silloin, kun tulemme osallisiksi Abrahamin kanssa tehdystä armoliitosta, johon astumme uskossa Kristukseen Jeesukseen. Abrahamille julistettu evankeliumi, josta hän sai toivonsa, oli sama evankeliumi, jota julistetaan meille tänään ja josta me saamme toivomme. Abraham katsoi Jeesukseen, joka on myös meidän uskomme perustaja ja täydelliseksi tekijä.” (Ellen White 6BC 1077.)

”Ollessaan orjina Egyptissä monet israelilaiset olivat suureksi osaksi menettäneet Jumalan lain tuntemuksensa ja sekoittaneet sen säädöksiin pakanallisia tapoja ja perimätietoa. Jumala toi heidät Siinaille ja julisti siellä omalla äänellään lakinsa.” (1AO 315.)

Keskustelunaiheita:

1. Millä tavoin liittosuhde oli suunniteltu säilyttämään Israelin fyysinen ja hengellinen vapaus? (Ks. 3. Moos. 26:3–13; vrt. 5. Moos. 28:1–15.)

2. Lue uudestaan 2. Moos. 19:5, 6. Huomaa, miten Herra sanoo, että ”Koko maailma on minun”. Miksi hän sanoo näin; varsinkin tässä yhteydessä, kun hän pyrkii luomaan liittosuhteen näiden ihmisten kanssa? Miten ymmärryksemme sapatista ja sen merkityksestä sopii tähän yhteyteen?

3. Ymmärrämme, että saamme syntimme anteeksi vain Jumalan armon kautta. Miten ymmärrämme Jumalan armon roolin siinä, että se auttaa meitä elämään uskossa ja kuulisuudessa?